

## Uregulowanie zobowiązań podatkowych w drodze potrącenia (kompensaty)

Zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części nie tylko na skutek jego zapłaty, ale również m.in. wskutek potrącenia.

### Potrącenie w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

Potrąceniu podlegają zobowiązania podatkowe oraz zaległości podatkowe wraz z odsetkami za zwłokę w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa **z wzajemną, bezsporną i wymagalną wierzytelnością podatnika wobec Skarbu Państwa**. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Potrącenia dokonuje się na wniosek podatnika.

Wierzytelność wobec Skarbu Państwa może wynikać z tytułu:

- 1) **prawomocnego wyroku sądowego** wydanego na podstawie art. 417 lub art. 417<sup>2</sup> Kodeksu cywilnego (odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej oraz odpowiedzialność za zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej przy którym została wyrządzona szkoda na osobie);
- 2) **prawomocnej ugody sądowej** zawartej w związku z zaistnieniem okoliczności przewidzianych w art. 417 lub art. 417<sup>2</sup> Kodeksu cywilnego (odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej oraz odpowiedzialność za zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej przy którym została wyrządzona szkoda na osobie);
- 3) **nabycia przez Skarb Państwa nieruchomości** na cele uzasadniające jej wywłaszczenie lub wywłaszczenia nieruchomości na podstawie przepisów o gospodarce nieruchomościami;
- 4) **odszkodowania** za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie, uzyskanego na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego;
- 5) **odszkodowania** uzyskanego na podstawie przepisów o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz bytu Państwa Polskiego;
- 6) **odszkodowania** orzeczonego w decyzji organu administracji rządowej.

Potrąceniu na powyższych zasadach mogą podlegać również wzajemne, bezsporne i wymagalne wierzytelności podatnika **wobec państwowych jednostek budżetowych** z tytułu zamówień wykonanych przez niego **na podstawie umów zawartych w trybie przepisów o zamówieniach publicznych**, pod warunkiem, że potrącenie jest dokonywane **przez tego podatnika i z tej wierzytelności**.

**Uwaga:** Jeżeli kwota wierzytelności przysługującej podatnikowi wobec Skarbu Państwa nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się **proporcjonalnie** na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

Możliwe jest także dokonanie potrącenia z powyższych tytułów przez organ podatkowy z urzędu.

**Uwaga:** Na wniosek podatnika wierzytelności z tytułów wymienionych wyżej mogą być również zaliczane na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych.

Potrącenie następuje z **dniem złożenia wniosku**, który został uwzględniony albo **wydania z urzędu postanowienia o potrąceniu**. Potrącenie następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie. Odmowa potrącenia następuje w drodze decyzji.

#### **Potrącenie wobec gminy, powiatu, województwa**

Uprawnienie związane z potrąceniem wierzytelności, przysługuje również podatnikom w stosunku do **gminy, powiatu lub województwa** z tytułu:

- 1) **prawomocnego wyroku sądowego** wydanego na podstawie art. 417 lub art. 417<sup>2</sup> Kodeksu cywilnego (odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej oraz odpowiedzialność za zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej przy którym została wyrządzona szkoda na osobie);
- 2) **prawomocnej ugody sądowej** zawartej w związku z zaistnieniem okoliczności przewidzianych w art. 417 lub art. 417<sup>2</sup> Kodeksu cywilnego (odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej oraz odpowiedzialność za zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej przy którym została wyrządzona szkoda na osobie);
- 3) **nabycia przez gminę, powiat lub województwo nieruchomości** na cele uzasadniające jej wywłaszczenie lub wywłaszczenia nieruchomości na podstawie przepisów o gospodarce nieruchomościami;
- 4) **odszkodowania** orzeczonego w decyzji wydanej przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę lub marszałka województwa.

W takim przypadku **odpowiednie zastosowanie** znajdują przepisy stosowane przy zobowiązaniach podatkowych oraz zaległościach podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę **w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa.**